

Po delší době jsem listoval v poznámkovém bloku, do kterého jsem si jako student prvního ročníku Biblického semináře zapisoval kázání a promluvy přednesené jeho ředitelem T. J. Zigmundem. Všechny jsou i dnes stejně aktuální, jako byly před pětadesáti lety. A protože mám odevzdat příspěvek do rubriky Generace 50 plus, rozhodl jsem se, že jednu jeho promluvu ve zkrácené úpravě přepíšu pro čtenáře Adventu. Je to kázání, které přednesl 6. 1. 1950 v pražské vinohradské modlitebně při páteční večerní bohoslužbě spojené se křtem, ale jeho poselství oslovuje i nás, kteří žijeme v současné neklidné době.

Máme dar, který svět nevlastní

Marek 4,35-40:

„K večeru toho dne vyzval Ježíš své učedníky: ‘Přeplavme se na druhou stranu jezera’. Odráželi tedy s lodí, ve které seděl, a vzdalovali se od zástupů na břehu. Několik člunů však vyplulo za nimi. Zanedlouho se strhla silná větrná bouře. Vysoké vlny dorážely na člun a ten se začal plnit vodou. Ježíš však klidně spal na zádi, s poduškou pod hlavou.

Učedníci ho probudili: ‘Mistře, tobě je jedno, že se potápíme?’ Ježíš vstal, okřikl vítr a poručil vlnám: ‘Uklidněte se!’ V tu chvíli se vítr utišil a rozhostil se klid.

Pak se Ježíš obrátil na učedníky: ‘Proč jste se tolik báli? Copak mi nedůvěřujete?’“

Slova *ticho, utišení, mír, pokoj, klid* – to jsou snad nejpotřebnější slova pro současného člověka. Snad každý ve skrytu duše netouží po ničem jiném tolik, jako po klidu, po utišení, po pokoji.

Neklid, nervozita a stresy jsou nemoci dnešních lidí, kteří odmítají nabídku Ježíšova pokoje. Příčinu této moderní choroby odhalil již starozákonní prorok Izajáš, když napsal, že lidé žijící bez Boha „budou stále jako neklidné moře, jehož vlny trvale přináší bahno a písek a nikdy se neuklidní... každý, kdo neustále prosazuje svou, nikdy nepozná pokoj“ (57,20-21). Dnešní lidé nemají kontakt se zřídlem pokoje.

Pojďme nyní v duchu na moře, které je rozbrázděné velkou bouří a sledujme loďku, ve které se strachem třese několik ustrašených mužů. Jsou to lidé, kteří moře velmi dobře znají, protože ještě nedávno byli rybáři, a přece tito zkušení synové moře volají: „Pane, potápíme se! Zahyneme!“ A Ježíš, který vždy dovede pomoci, ten spí. Jediný ze všech, kteří jsou v lodi, odpočívá, klidně spí. A když ho nyní vzbudili, obrací se na ně s klidnou výtkou: „Proč se bojíte? Kde je vaše víra?“ Pak se na loďce postaví, zvedne svoji mocnou ruku, přikáže moři, aby se uklidnilo, a my čteme, že v tu chvíli se vítr utišil a rozhostil se klid.

Neměl by nás tento příběh poučit, co znamená utišení, které Ježíš přináší i do lidských srdcí? Tato zaznamenaná zkušenost učedníků je pro nás výzvou, abychom si uvědomili, co je to Ježíšem nabízený pokoj. Je to dar, který Bůh dává všem, kteří se zmítají v bouřích našeho neklidného světa. Je to dar pokoje a osvěžení, po kterém toužil i David, když volal: „Jako jelen hledá potůček v čase sucha, tak má duše hledá tebe, Bože můj“ (Ž 42,2).

Také o církevním otci Augustinovi máme zprávu, že i on vyjádřil touhu po Bohu a jeho pokoji: „Nespokojená je duše má, dokud v tobě – ve tvém pokoji – nespočine.“

Pán Ježíš věděl, že jako jeho následovníci budeme v tomto světě jeho pomoc potřebovat, a proto nás předešel s nabídkou: „Pojďte ke mně všichni, kteří pracujete a nesete tíhu

břemen, najdete u mne klid a úlevu“ (Mt 11,28). On si přeje, abychom u něj hledali pokoj a abychom se na něj se všemi starostmi obraceli.

My lidé nemůžeme touhu naší duše po pokoji sami naplnit. Jestliže se pokoušíme tomuto hlasu odolávat, činíme násilí na vlastní duši, která po utišení volá a touží. Hlad duše je možné jenom na chvíli utlumit nějakou radovánkou, nějakou tělesnou radostí, ale v podstatě zde platí biblické rčení, že „červ zahlodaný do duše neumírá a oheň zapálený neuhasíná“. Přijde chvíle, kdy si každý řekne: Již více nemohu dál.

Myslím na slova jednoho velkého muže, který však nebyl velikánem víry. Naopak, stavěl se proti náboženství a kritizoval křesťanství. Ten krátce před svou smrtí učinil smutné vyznání: „Po celý život mě lidé považovali za šťastného člověka. Já sám na svůj život nenařikám, ale ve svých pětasedmdesáti letech musím přiznat, že jsem nepocítil snad ani čtyři týdny rozkoše a štěstí. Když se nyní dívám zpět, tak vidím, že můj život bylo vyvalování kamene, který se stále vracel zpět.“ Tato slova pronesl několik dní před svou smrtí velký německý básník Johann Wolfgang Goethe.

A tři hodiny před tím, než naposledy vydechl, vyjádřil křik své duše, kterou často utiřoval pomíjivými zábavami, tímto veršem:

„Ty, který hledíš z nebe a vidíš každý žal,
Ty na pomoc mi nepřijdeš?
Pokoj svatý do mojí duše, prosím,
dej mi ještě dnes!“

Proč tento svět nemá pokoj? Proč v něm lidé nenacházejí to, po čem každý tak mnoho touží? Proč svět nenabízí léky, které by utišily lidské srdce a přinesly klid do duše? Odpověď je jen jedna: Svět nemůže dát to, co sám nemá! Dokonalý pokoj může dát jenom Bůh.

My, kteří žijeme na této zemi, jsme obyvatelé dvou světů: světa viditelného a světa neviditelného. Z toho vyplývá, že jsme i účastníci dvojího života: viditelného a neviditelného. Proto Pán Ježíš řekl na adresu všech, kteří tuto skutečnost popírají, že „člověk se nenasytí jen chlebem, ale hlad ve své duši utiší přijetím Božího slova“ (Mt 4,4).

Záleží jenom na nás, jestli se staneme vlastníky pravého Božího pokoje, který apoštol Pavel označil jako pokoj, který převyšuje všechno lidské chápání. V dopise poslaném křesťanům do Filip radí, jak lze takový pokoj získat: „Ničím se příliš netrapte, všechno světe v modlitbě Bohu: své prosby a také díky za jejich vyslyšení. Uvidíte, že vás Bůh naplní klidem, jaký si nedovedete ani přestavit. Stačí jen důvěřovat Ježíši Kristu“ (Fp 4,4).

Jestliže ten Ježíš, kterého tenkrát poslechlo rozbouřené moře, je s námi v naší životní loďce, pak se nebojme, i kdyby se nad naše hlavy valily nadpřirozené živly. On rozkáže a bouře se uklidní. Vždyť je to ten, před kterým se musí každé koleno sklonit, který je králem všech králů a pánem všech pánů. Ve spojení s ním získáváme stabilitu a jistotu, že ten, kterému jsme svěřili svůj život, nás přenese z této časnosti do věčnosti.

Z vlastního písemného záznamu upravil Jiří Drejnar

